

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/319/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3816207605
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3816207605.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyiho a členiek senátu JUDr. Gabriely Janákovkej a Mgr. Zuzany Holúbkovej v spore žalobcu: H. banka J., a.s., so sídlom W., U. XX, O.: XX XXX XXX, proti žalovanému: C. F., trvale bytom C. T. XXX, H., o zaplatenie 20,85 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 07. apríla 2017, č.k. 18C/112/2016-70, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 20,85 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom II. vo zvyšku žalobu zamietol a výrokom III. uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 20,85 eur s úrokom vo výške 28 % zo sumy 20,85 eur od 28.06.2013 do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil ust. § 52 ods. 1, 2, § 48 ods. 1, 2, § 457 Občianskeho zákonníka, § 708 ods. 1, 2, § 710 Obchodného zákonníka. Súd konštatoval, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 08.01.2013 zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, na základe ktorej sa žalobca zaviazal zriadiť a viesť osobný účet žalovaného. Z dôvodu porušenia zmluvných podmienok žalobca odstúpil od predmetnej zmluvy a súčasne vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej čiastky v lehote 12 dní odo dňa doručenia oznámenia. Žalobca špecifikoval žalovanú sumu 20,44 eur ako istinu, resp. debetný zostatok na účte žalovaného, pričom dňa 27.06.2013 žalobca vykonal internú účtovnú transakciu pred zatvorením účtu a debetný zostatok previedol na svoj vnútorný pohľadávkový účet s označením transakcie „vyrovnanie zostatku zatv. účtu“, čo preukazuje výpis z bankového informačného systému. Súd uviedol, že zmluva, ktorá bola medzi účastníkmi uzatvorená, je zmluvou spotrebiteľskou a bola uzatvorená medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Žalobca sa domáhal žalovaného nároku z titulu úhrady debetného zostatku na účte žalovaného a úroku za nepovolené prečerpanie účtu vo výške 28 % ročne z neho. Čo do výšky žalovanej istiny 20,85 eur súd považoval nárok žalobcu za dôvodný, preto žalobe v tejto časti vyhovel. S poukazom na ust. § 48 ods. 1, 2, § 54 ods. 1 a § 457 Občianskeho zákonníka súd dospel k záveru, že ak žalobca odstúpil od predmetnej zmluvy, sú účastníci povinní si v zmysle § 457 OZ vrátiť všetko, čo podľa nej dostali. Zmluva sa zrušuje s účinkami od začiatku (ex tunc) (§ 48 ods. 2 OZ), a tým zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy. Momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva (bezdôvodné obohatenie, náhrada škody), účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia podľa § 457 OZ. Súd bol toho názoru, že v danom prípade vzniká právo žalobcu domáhať sa od žalovaného vrátenia poskytnutého úveru, nie však úrokov zo

zmluvy zrušenej s účinkami od jej vzniku. Preto súd žalobu v časti žalovaných úrokov vo výške 28 % ročne zo sumy 20,85 eur od 28.06.2013 do zaplata zamlavania zamietol ako nedôvodnú. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania súd odôvodnil ust. § 255 CSP a § 262 ods. 1 CSP a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania podľa pomeru jeho úspechu, t.j. v rozsahu 100 %, keďže neúspech žalobcu v pomere k celému uplatnenému nároku bol iba v časti nepriznaného príslušenstva žalovanej pohľadávky.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to v zamietajúcej časti (výrok II.). Namietal, že sa s argumentmi súdu prvej inštancie nestotožňuje, považuje rozsudok v zamietajúcej časti za nesprávny, teda, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Citoval ust. § 48 OZ a body 3.11.5 a 3.11.6 VOP, z ktorých vyplýva, že ani odstúpenie od zmluvy o bežnom účte v prípade, že sa tento dostane do nepovoleného prečerpania, nie je dôvodom na to, aby banke súd odmietol priznať akékoľvek ďalšie plnenie nad rámec istiny. Bol toho názoru, že Občiansky zákonník umožňuje zmluvne dohodnúť, že zmluva sa odstúpením nezrušuje od počiatku. Uvedené reflektujú VOP vo vyššie uvedenom ustanovení, keďže stanovujú, že zmluva sa v prípade odstúpenia zrušuje odo dňa doručenia odstúpenia a zároveň, že klient a banka si navzájom pred zánikom zmluvy musia vysporiadať svoje vzájomné záväzky z nej vyplývajúce. Pokiaľ klient uvedené záväzky nevyrovná, banka je oprávnená pristúpiť k ich vymáhaniu. Tvrdenie, že v prípade odstúpenia od zmluvy nemá veriteľ nárok na žiadne plnenia od spotrebiteľa, okrem peňažných prostriedkov, ktoré boli spotrebiteľovi poskytnuté, nemá oporu v zákone. Oporu v právnych predpisoch nemá ani argument súdu, že dojednanie vo VOP o tom, že odstúpením zmluva zaniká ku dňu doručenia odstúpenia, je neplatné z dôvodu, že odporuje zákonu alebo dobrým mravom, pretože v zmysle § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa a dôsledky odstúpenia od zmluvy upravené v spotrebiteľskej zmluve nemôžu byť pre spotrebiteľa nevýhodnejšie ako dôsledky podľa Občianskeho zákonníka. Nakoľko Občiansky zákonník dohodu o účinkoch odstúpenia od zmluvy umožňuje, takáto dohoda nemôže odporovať zákonu alebo dobrým mravom. V tejto súvislosti upozornil na § 6 ods. 1 zákona č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku, podľa ktorého, ak spotrebiteľ uplatní svoje právo na odstúpenie od zmluvy na diaľku, je povinný zaplatiť dodávateľovi iba za finančnú službu skutočne poskytnutú v súlade so zmluvou na diaľku, a ak sa táto finančná služba začala poskytovať po predchádzajúcom súhlase spotrebiteľa. Odplata musí byť primeraná rozsahu poskytnutej finančnej služby, nesmie mať charakter sankcie a spotrebiteľ je povinný ju zaplatiť bez zbytočného odkladu. Z uvedeného vyplýva, že právo veriteľa na odmenu v prípade zrušenia zmluvy na základe odstúpenia od zmluvy nie je v rozpore s ochranou spotrebiteľa a nie je ani špecifickou zmluvnou podmienkou, ktorú by navrhovateľ uplatňoval z dôvodu zvýhodnenia svojho postavenia na úkor spotrebiteľa. Teda aj v prípade zániku zmluvy na základe odstúpenia od zmluvy jednou zo zmluvných strán má banka nárok na odplatu za poskytnuté služby. Odplatom za úver formou prekročenia sú práve dohodnuté zmluvné úroky. Ďalej uviedol, že v zmysle § 33 ods. 4 zákona o platobných službách, ak ide o pravidelne účtované poplatky za platobné služby, používateľ platobných služieb je povinný uhradiť poskytovateľovi platobných služieb len ich pomernú časť prislúchajúcu do skončenia platnosti rámcovej zmluvy. V prípade, že sa pri odstúpení od zmluvy pripustil zánik zmluvy od počiatku, došlo by k absurdnej situácii, kedy by nebolo možné vysporiadať platobné operácie vykonané na danom účte, banka by nemala nárok na zaplataené poplatky spojené s vedením platobného účtu a poskytovaním služieb viazaných na tento účet a klient by bol povinný vrátiť úroky pripísané na účet z jeho zostatku, a to v zmysle § 457 OZ. Žiadal preto, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel žalobe v plnom rozsahu a zároveň mu priznal náhradu trov odvolacieho konania.

3. K podanému odvolaniu žalobcom sa žalovaný písomne nevyjadril.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej zamietajúcej časti ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

5. Odvolaním žalobcu bol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti, preto odvolací súd preskúmaval rozsudok súdu prvej inštancie v tejto napadnutej časti (vrátane spojeného výroku o nároku na náhradu trov konania) a vo vyhovujúcom výroku je rozsudok súdu prvej inštancie právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý (367 ods. 2 CSP).

6. Podstatou odvolania žalobcu je otázka dôvodnosti nároku na úrok zo sumy nepovoleného prečerpania bežného účtu (§ 708 a nasl. Obch. zák). Súd prvej inštancie považoval tento nárok za neopodstatnený preto, že odstúpením žalobcu od zmluvy o bežnom účte nárok na úrok z nepovoleného prečerpania zanikol. Odvolací súd však považuje nárok na úrok z nepovoleného prečerpania za nedôvodný preto, že v súlade s právom nie je ani samotné nepovolené prečerpanie, ako to vyplýva už z jeho samotného názvu. Uvedené však zostáva bez vplyvu na istinu priznanú rozsudkom súdu prvej inštancie, pretože v tejto vyhovujúcej časti nebol rozsudok napadnutý odvolaním a odvolací súd sa preto jej správnosťou zaoberať nemôže.

7. Podľa bodu 3.5 VOP nesmie zostatok bežného účtu klesnúť po celú dobu trvania vedenia účtu pod aktuálnu výšku minimálneho zostatku. Dispozíciu, ktorá by spôsobila zníženie zostatku pod aktuálnu výšku minimálneho zostatku, môže banka odmietnuť.

8. Podľa bodu 3.8 VOP môže banka nevykonať transakcie z účtu, ktoré by mali za následok zníženie zostatku na účte pod hodnotu minimálneho zostatku.

9. Podľa bodu 3.12 VOP „Nepovolené prečerpanie“ pri zúčtovaní úrokov, poplatkov, operácií prostredníctvom platobných kariet, opravnom zúčtovaní, uplatnení zrážkovej dane, v prípadoch dohodnutých medzi bankou a klientom ako aj v iných prípadoch môže dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu. Nepovolené prečerpanie je automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom banka umožňuje majiteľovi účtu nakladať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na bežnom účte. Ak nepovolené prečerpanie nastane, musí ho majiteľ účtu bez zbytočného odkladu vyrovnať. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby „Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“.

10. Citovaná zmluvná úprava práv a povinností obsahuje povinnosť klienta banky zabezpečiť, aby zostatok bežného účtu neklesol pod výšku minimálneho zostatku. Pritom banke umožňuje odmietnuť vykonať platby, v dôsledku ktorých by sa tak stalo. Je teda výlučne vecou banky, či poskytne klientovi s nedostatočným zostatkom na účte prostriedky na svoju ťarchu. Nepovolené prečerpanie, na ktorom žalobca zakladá svoj nárok, je tak výlučne na vôli veriteľa. Nejedná sa o formu úverovej zmluvy, pretože tu chýba vôľa dlžníka čerpať úver. Ak má dlžník povinnosť "neklesnúť" so zostatkom účtu pod minimálny zostatok, neobstojí pritom súčasne jeho právo na čerpanie prostriedkov pod tento minimálny zostatok. Nepovolené prečerpanie, ktoré už svojim názvom vyjadruje skôr protiprávny stav než zmluvné dojednanie, preto odvolací súd posúdil ako neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 OZ), z ktorej uplatnené právo nemožno veriteľovi priznať.

11. Vzhľadom na uvedené bol rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti vecne správny, preto ho odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

12. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože mu preukázateľne v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyselne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).